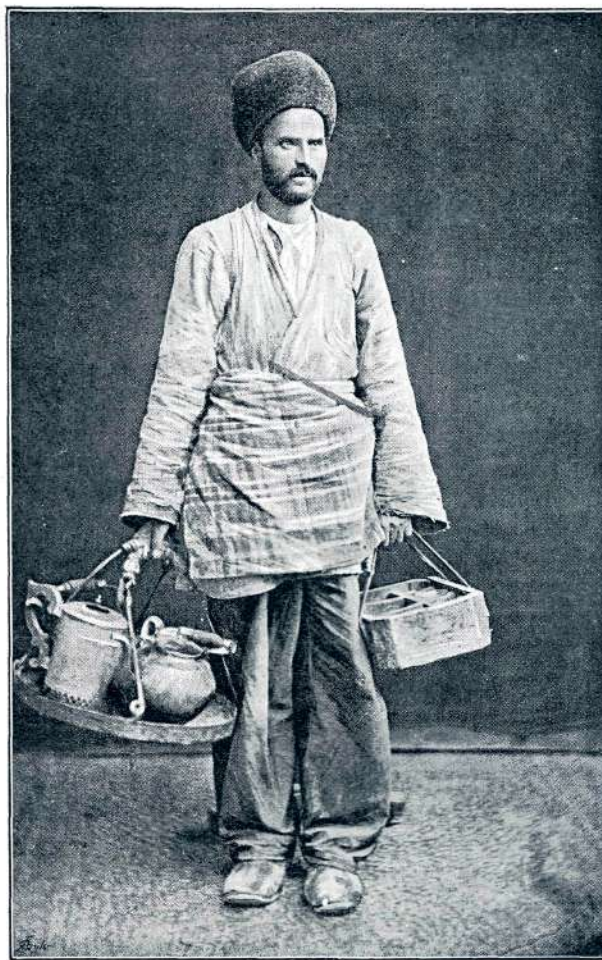


tajlov ter bi stvar bila čisto dobra, da ni zopet onih maniriranih prstenordečkastih barv. Risar je Žmitek jako vešč; „Delavec“ je prav dobra stvar v prostem zraku ter je tudi v koloritu bolj resnična kot so druge slikarjeve stvari, ravnotako je perfektna karakteristična glava, naslovljena „Starec“, ki pa je gladko slikana. „Mučno delo“, žanr, je v grupiranju zadet, barve učinkujejo lepo, ozadje pa popolnoma ubija sliko, ki bi bila sicer prav lepa, razen risarskega pogrška pri nogah dečkovih od kolen navzdol. „Crimen - Poena“ je slika, ki predstavlja jetnika v ječi. To je delo, ki ima morda izmed vseh razstavljenih stvari največ nasprotnikov — radi okvira. Žmitek išče v okviru posebnih problemov, hoče, da bi bil okvir nekak podaljšek slike same, in zato spravlja na okvirje različne dekoracije, katere naj bi izpopolnjevale sliko samo. Je sicer odprto vprašanje ter quaestio facti, koliko stika sme imeti okvir s sliko. Gotovo sme biti pri dekorativnih delih okvir tudi dekorativen, spominjamo samo na Klingerjevo sliko „Kristus im Olymp“ in na dotični okvir, baš tako je ljubil barok bogate, ornamentirane okvire. Moderna slika pa ne rabi okvira nič več, kot samo za to, da omeji platno ter je naravnost pogoj za uspeh, da okvir ne pobija slike. Nikdar pa ne dopušča dobri okus, da bi na okviru bili atributi, ki bi razlagali predmet slike na naiven in neokusen način, kot n. pr. pri Žmitkovi „Crimen - Poena“ na okviru pritrjene prave, železne verige naznanjajo, da je možak, ki je vpodobljen, res v ječi. V sicer lep baročni okvir tudi ne spada Žmitkov „Čuvaj“, čigar spodnji del života ni anatomskega proporcionalen.

Žmitek se marljivo bavi z narodnimi ornamentami. Razstavil je več vezenin, izvršenih po svojih načrtih, izmed katerih nekatere ugajajo. Glede narodnih ornamentov, pripomnimo, da je treba predvsem gledati, da ostane v njih, tudi če so umetno stilizirani, pristni narodni duh in prava poezija ljudske duše.

Slikar, ki je od zadnje ljubljanske umetniške razstave osobito napredoval, je Ivan Vavpotič, ki je razstavil poleg oljnatih slik, večinoma krajin, tudi več risanih karikatur in dva akvarela, vse skupaj 23 predmetov, torej po številu največ izmed vseh razstavljalcev. Vavpotič, ki je bil včasih v svojih krajinah bizarn, se je otrese hlaskanja po prisiljenih efektih, pozna pa se mu v kljub temeljitim študijam po naravi, pariška eleganca, kar daje marsikateremu njegovemu delu poseben značaj. Vavpotič si je prisvojil izredno mnogo znanja, zlasti zna izraziti plastiko, vidi pa se mu tudi, da je dober risar, linearne sestavine v njegovih krajinah so brez napake. Vavpotič išče tudi v barvah efektov, kolorit njegov je sladek, včasih pa tudi pretirano efektan, kakor n. pr. v „Jeseni ob Idriji“, kjer pretirane rumenooranžne

barve trgajo sliko. Vavpotič je lokalist v vsakem oziru ter se mu impresionizem le tuintam nekoliko pozna. Tehnika mu je gladka in izlikana. Najbolj preštudirana Vavpotičeva stvar, kjer je zlasti risarija dobra, je „V strojnici“, interieur poslopja, kjer stoje stroji; svetlobni efekti vrtečih se koles so tu prav mojstrsko podani, ravnotako solnčne lise na tleh. V „Jablani“, ki stoji na zelenem bregu, je zlasti plastiko drevesne krone dosegel. Globina je dobra „V lesu“, dasi dela celota nekako mrtev vtis. Prav



PERZIJAN

lepa plein-aira sta „Pomladno solnce“ in „Rdeči breg“, tako svetla kakor steklo, zlasti „Pomladno solnce“, mala krajina, ki predstavlja kos vrta, kjer je vsa tehnika tako precizna, da je v kljub težki perspektivi brez vsake napake. Barve so sicer sladke, ali ne motijo naravno stislike. „Zima“, večja gorska pokrajina, je v risariji brez napake, velika plast snega spredaj pa je premalo študirana in globoka reduta premalo zračna v perspektivi. Podobna kot „Zima“ je „Mrz“, kjer je zgornji del pri hišici, ki gleda izza zasneženega hriba, slikarsko najinteresantnejši.